

యుద్ధ సంచిక.

వాల్యం I.]

మద్రాసు : 1941 వ సం॥ జూన్ నెల 27 వ తేది శుక్రవారం

[నె 15 రు

ఈ వారంలో యుద్ధ వార్తలు:

విమాన దాడులు.

ఈ వారము, బ్రిటిషు విమానదళము జర్మనీవైనను, జర్మను ఆక్రమిత ప్రాంతములవైనను బ్రహ్మాండముగా దాడుల సాగించి శత్రులకు అపారముగు నష్టమును గలిగించెను. 18 తేది బుధవారమునాటి రాత్రి జర్మను యుద్ధ నౌకలు దాగి యున్న బ్రెస్టురేవువైనను, బ్రిటన్ రేవువైనను వందలకొలది విమానములు అగ్ని వర్షము కురిపించెను. సాయంత్రము ప్రాన్సు ఉత్తరభాగమునను అనేక పారిశ్రామిక పట్టణముల వైనను దాడి జరిగెను. ఈ దాడులలో జెక్కు, పోలి షు, బెర్లియం వైమానికులుగూడ పాల్గొనిరి. ఈ దాడులలో చాల నష్టము కలిగించబడినటుల జర్మనులగూడ అంగీకరించిరి. గురువారము రాత్రి లీహావై రేవుయందలి నౌకా నిర్మాణశాలలపై దాడి జరుపబడెను. కొన్ని బాంబులు అవటి నూనె గిడ్డంగలకు తగులుటచే లేచినమంటలు బ్రిటిషు తీరమునకు కనిపించెను. ఫ్రెంచితీరము సమీపముగా పోవుచున్న శత్రు సైన్య నౌక యొకటి ముంచివేయబడెను. ఇదిగాక కలోను, డస్సెల్టార్పు మొదలగు గూరు ప్రాంతమునందలి పట్టణములపైగూడ చాల అగ్ని బాంబులు వర్షించబడెను. 20 తేది శుక్రవారము రాత్రి జర్మను నౌకా నిర్మాణశాలలకు కీలు రేవుపై భయంకరముగు విమానదాడి జరిగెను. ఇదిగాక, డంకర్పు బులోను రేవులపైగూడ వందలకొలది బాంబులవేయబడెను. శనివారము పగలు ఫ్రెంచి కోస్తా రేవులపైను ప్రాన్సు ఉత్తర భాగమువైనను దాడులు జరిగించిరి. ఈ దాడులలో 24 జర్మను విమానములకు తక్కువగాకుండ నిర్మూలించబడెను. మరల ఆదివారం పగలు బ్రిటిషు విమానాలు ఫ్రెంచి ఉత్తర భాగముపై దండెత్తిపోయినపుడు ఉభయపక్ష విమానములకును తీవ్రముగు పోరాటము జరిగెను. అందు 30 శత్రు విమానాలు పడగొట్టబడెను. నాడు ప్రాన్సు-జర్మనులపై బ్రిటిషు విమానములు సాగించిన దాడులు; శత్రులు లండనుపై నిదివరకు సాగించిన దాడులతో సమాన తీవ్రముగనుండెను. నాటి రాత్రి, జర్మను నౌకా నిర్మాణశాలలుగల విల్ హెల్మపాక్షావైనను డస్సెల్టార్పు మొదలగు పారిశ్రామిక పట్టణములపైననుగూడ చాల బాంబులు వర్షించబడెను.

మంగళవారము రాత్రి కొలొగుడ సైన్యపార్కు మొదలగు జర్మను పారిశ్రామిక పట్టణములపై తిరిగి కడు దీర్ఘముగా దాడి సాగించబడెను. ఈ దాడులలో అపారముగు నష్టము కలిగినదని జర్మను అధికారులే తమ ప్రకటనలో అంగీకరించిరి.

బుధవారం మధ్యాహ్నం, బ్రిటిషు విమానములు జర్మనీ ప్రాన్సులో ఆక్రమిత ప్రాంతములవైనను బ్రహ్మాండముగా దాడిని సాగించెను. హజెబ్రూక్ స్టేషను (జర్మనీ) నందు మందుగుండు సామాను తీసుకొనిపోవుచున్న రైలు బ్రిటిషు బాంబులచే భయంకరముగు శబ్దముతో ప్రేలి ద్వంసమై పోయెను. ఉదయము పరానుకోస్తా రేవులపై వందలకొలది విమానములు

దాడి సల్పి వేలకొలది బాంబుల వర్షించెను. కలేబులోను రేవులు పూర్తిగా ద్వంస మొనర్పబడెను.

జూన్ 20 వ తేదితో ముగిసిన వారమున ప్రాన్సు ఉత్తర భాగముపై జరిగిన దాడులలో 49 బ్రిటిషు విమానములు నష్టమైనవి. ఆ ప్రాంతములలో జర్మనులవి 40 విమానములు శిథిలమైపోయెను. ఈ విమాన దాడులలో 11 వేల టన్నుల పరిమాణముగల శత్రు నౌకలు శిథిలమొనర్పబడెను. ఒక “ఈ” బోటు ముంచివేయబడెను.

జర్మను రాజధానియగు బెర్లినులో, బ్రిటిషు విమానదాడులవలన 50 కి ఒక్క భవనము చొప్పున పూర్తిగా శిథిలమై పోయినవియు, వీధులలో నవట పడియుటగూడ సాధ్యమగుటలేదనియు తిట్టడ దేశీయులు చెబుచున్నారు.

బ్రిటనుపై శత్రు విమానముల దాడి ఈ వారము చాల స్వల్పముగ నుండెను. 18 వ తేది బుధవారము రాత్రి కొన్ని విమానాలు తీరముదాడి, తూర్పు ఆంగ్లియా జిల్లాపైకి వచ్చి అవ్వటవచ్చు బాంబులు వేసెను. కాని నష్టము మాత్రమేమియు గలుగలేదు. గురువారము రాత్రిగూడ అక్కడక్కడ స్వల్పముగ బాంబులుపడెను. కొలది మందికి చెబ్బలు తగిలెను. ఒక శత్రు విమానము నేలకొల్పబడెను. ఇటీవల కంటె, శనివారము రాత్రి శత్రువులు దాడులను చురుకుచేసిరి. ఇంగ్లండు దక్షిణతీరపు పట్టణముపై తీవ్రముగా దాడిచే జరిగెను. ఇంగ్లండు ఆగ్నేయవైరుధి ప్రాంతములందును స్కాట్లండునందునుగూడ చాల ప్రదేశములపై బాంబులుపడి కొంత నష్టము గల్గించెను. నాల్గు జర్మను విమానము లీదాడిలో పడగొట్టబడెను. ఆదివారము రాత్రి లండనుపైకి (9 రోజుల తరువాత) కొన్ని శత్రు విమానములు వచ్చెనుగాని ఎక్కువ బాంబులు వేయలేదు. దక్షిణతీరమునందొక పట్టణముపై కొలదిగవేసినవిగాని నష్టమెక్కువ లేదు. పోమ, మంగళవారములలోగూడ శత్రుదాడులపై అత్యల్పముగనే యుండెను. మంగళవారం రాత్రి దాడిలో నాల్గు విమానములు పడగొట్టబడెను. జూన్ 21 వ తేదితో ముగిసిన వారమున బ్రిటనుపైను, పరిసరములపైను కలసి 17 జర్మను విమానములు పడగొట్టబడెను.

ఆఫ్రికా మధ్య భాగం.

లిబియా సరిహద్దులలో ఆకస్మికముగ శత్రులపైబడి కొపు జో దర్గమువరకును చొప్పుకొనిపోయిన బ్రిటిషు సామ్రాజ్య సైన్యములు, మాడు దినముల పోరాటము జరిగినపిదప, యధాస్థానములకు 19 వ తేదిన తిరిగివచ్చి సురక్షితముగ చేరెను. ఈ పోరాటమున చాల నష్టముగలిగినదని జర్మనులును అంగీకరించిరి.

అబిసినియాలో లెకిమ్మీకి పడమట 15 మైళ్ల దూరములో వున్న దుర్గములను బ్రిటిషు సైన్యములు 19 వ తేది స్వాక్రమించెను. డిష్టా దుర్గమును అబిసినియా సైన్యములు 22 వ తేదిన ఆక్రమించెను. అవట 8,000 మంది ఇటాలి

యనులు కైదీలుగా చట్టుకొనబడిరి. ఇందు టిస్సీనేనాని, ఇద్దరు డివిజను సేనాధిపతులు బ్రిగేడు సేనానులుగూడ గలరు. 24 వ తేదీన బ్రిటిషు ఆర్మీనియూ సైన్యములు జమ్మిదాటి 60 మైళ్ళ దూరముననున్న చెడెర్ల అగారో కోట లను చట్టుకొనిరి. 400 సైనికులు కైదీలుగా చట్టుబడిరి. సుదాను రక్షణకు భారత సైన్యములు సల్పిన సహాయమునకు కృతజ్ఞతా సూచితముగ ప్రభుత్వము లక్ష పౌనులను భారత యధా నిధి కొనగిరి.

జూన్ 19 వ తేదీతో ముగిసిన వారమున, మధ్య ప్రాత్యుల్ మిత్రమండలి విమానములకంటె శత్రు విమానములు రెట్టింపువరకు ధ్వంసమయ్యెను. బ్రిటిషువారివి 37, శత్రు లవి 60 విమానములు ధ్వంసమయ్యెను.

20 వ తేదీన జర్మను విమానములు, ఈజిప్టునందలి బ్రిటి షువారి ఆల్జీరియా నాకాకేంద్రముపై రెండు దాడుల సాగించెను. అస్తికి కొంతనష్టము గల్గినది. 4 హతులైరి. మరికొందరికి దెబ్బలు తగిలెను. 23 వ తేదీన జర్మను విమా నములు మరల పెద్ద దాడిచేసెను. 20 మంది ప్రజలు హతులైరి.

24 వ తేదీన మల్టాపై దాడిలో ఒక శత్రు విమానము పడగొట్టబడెను.

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలు, ఆటాంతిక.

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల చర్యకు ప్రతికారముగ జర్మనీ ప్రభుత్వము తమ దేశమునందును తమ ఆకాసుల క్రింద నున్న ప్రాంతములలోను గల సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వ కాన్సలేటులను మూసివేసి, కాన్సలులు జూలై 16 వ తేది లాగా వెళ్లి పోవలసినదని యుత్తరువు గావించిరి.

రూజ్వెల్టు అధ్యక్షుడు, 20 వ తేదీన కాంగ్రెసునకు సందేశ మొసగుచు “రాల్ఫ్ మూరు” నాకాను ముంచినం దుకు జర్మను చర్యను తీవ్రముగ ఖండించి, ఇందుకు జర్మనీ నష్టపరిహారము చెల్లించవలెనని గోరెను. సముద్రములపై ప్రయాణమొనర్చుటకు అమెరికను నౌకలకుగల స్వాతంత్ర్య మును యెవరినీ అడ్డుపరచనియమని ప్రకటించెను.

సంయుక్త రాష్ట్ర నూనె “రెఫైనరీ” యంత్రాలయము లలో తయారగు మెలురకపు నూనెలలో సగభాగము బ్రిట నునకు ఎగుమతి చేయుచుండుటకు ఆధికారులు అనుమతిం చిరి. అక్కుపర్లు విశ్వవిద్యాలయమువారు రూజ్వెల్టు అధ్య ష్టునకు “డాక్టరు” పట్టిమనొసగి సన్మానించిరి. పెట్రోలు సరకులను ఆధికారుల అనుమతిలేనిదే ఎగుమతి చేయరా దనియు, తూర్పుతీరపు రేవులనుండి బ్రిటను ఈజిప్టులకు అమె రికా దేశములకు దప్ప ఇతరుల కెవ్వరికిని ఎగుమతి చేయ రాదనియు అమెరికా ఆధికారులు ఉత్తరువు గావించిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రములు యధములలో దిగునెడల ఫిలిప్పైను దీవులు పూర్తిగ సహాయ మొనర్చునని ఫిలిప్పైను దీవుల గవ ర్నరు ప్రకటించెను.

ఇటలీ ప్రభుత్వముగూడ, తమ దేశమునందలి సంయుక్త రాష్ట్ర కాన్సలులందరు తమ కార్యాలయములను మూసి వేసి వెడలిపోవలెనని యుత్తరువుల గావించెను. యునైటెడ్ స్టేటు ప్రభుత్వము దినికి ప్రతికారముగ తమ దేశమునగల ఇటాలియను కాన్సలేటులన్నిటిని జూలై 15 వ తేదీక మూసివేయవలెనని ఉత్తరువు గావించెను.

సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వపు ఒ. 9 నెంబరుగల జలాం తర్లామి, 20 వ తేదీన సముద్రమున మునిగిపోయెనని ప్రక టించబడెను.

జర్మనీ సోవియటు రష్యాపై దాడి సాగించెనను వార్త అమెరికాలో దిగ్భీమగల్గించిది. సోవియటులకు, సాధ్య మైన సహాయమంతయు చేయుదునని సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభు త్వ అధ్యక్షుడు రూజ్వెల్టు గారు ప్రకటించిరి.

అర్జెంటైనా శాసనసభవారు 20 వ తేదీన సమావేశమై తమ దేశమున ఆక్సిసు కుట్రలగురించి విచారణచేయుట కొక ప్రశ్నక విచారణ సంఘమును నియమించుటకు భుక్తురువు గావించిరి. ఈ సందర్భమున 450 నాజీ విజెన్సీ లచ్చటపని చేయుచున్నవని అర్జెంటైనా ప్రభుత్వ నైనికమంత్రి ప్రకటించెను.

సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వ రాయబారియగు వినాంటు గారు 23 వ తేదీన లండనులో సోవియటు రాయబారిని కలసి సంగప్రదిం చెను.

ఇటలీ, గ్రీసు.

ఇటలీ ప్రభుత్వము 22 వ తేదీన సోవియటు రష్యాపై యధమును ప్రకటించెను.

ఇటలీగను, టర్కీయును వచ్చేవారము చాల ముఖ్య మగు అర్థిక వాణిజ్య యుడంబడికను గావించుకొనునని వదం తిక నున్నది.

ఇటాలియను రెవ్యరును సంయుక్త రాష్ట్ర సరిహద్దులను దాటిపోరాదని రూజ్వెల్టు అధ్యక్షుడు 20 వ తేదీన ఉత్త రువు గావించెను.

9,000 మంది బ్రిటిషు, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిల్యాండు సైనికులు గ్రీసుయుద్ధమున జర్మనీకి ఖదీలుగ చిక్కిరని ఆస్ట్రే లియా మంత్రి ప్రకటించెను. గ్రీసు, క్రిటు పోరాటమునుండి 5,951 ఆస్ట్రేలియను సైనికులు తిరిగి రాలేదు.

తటస్థ దేశములు.

జర్మనీ రష్యాపై దాడి సాగించినందుకు స్వేయిను అధి కారులు తమ సంతృప్తిని వెల్లడించిరి.

పార్శ్వగలు ప్రభుత్వము, అజోర్సు దీవుల రక్షణకొరకు మరికొంత సైన్యమును పంపెను. గాండా అను పార్శ్వగ్రీసు నౌక ఆట్లాంటికు సముద్రములో గుర్తు తెలియని జలాంతర్గా మిచే ముంచివేయబడెను. ఆ ప్రాంతమున నెవటను బ్రిటిషు జలాంతర్గములు లేవని పార్శ్వగలునందలి బ్రిటిషు రాయబారి ప్రకటించెను.

సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు స్వీట్జర్లండుకు స్వీడ నుకు తమ దేశములలో నిలువయున్న సౌమును ఇదివరకు బంధుచేసిరి. ఇప్పుడు ఆ సౌమును తిరిగి విడుదల చేసిరి.

జపానుకు పెట్రోలు ఎగుమతి చేయరాదని అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వము నిరోధించుటలన, జపాను రెండు వారములలో చాల తీవ్రమగు చర్య దీనుకొనవలసి వచ్చుననియు, కాని, అమెరికాతో యధము జపానున కిష్టములేదనియు వైనా యధముతోనే జపాను అలసిపోవు చున్నదనియు, ప్రస్తుతం దక్షిణ అమెరికా రాష్ట్రములలో వర్తకుల మొనర్చుచున్న జపాను మంత్రియగు యునుగటా గారు నుడివిరి.

నార్వేనుండి జర్మను సైన్యములను ఫిన్లాండునకు తమ దేశ ముగుండ పంపుటకు స్వీడను అనుమతి వొసగినది.

మే 31 వ తేదీన బర్లిండులోని పట్టణములపై చాంబులు వేసినందులకు జర్మను ప్రభుత్వము విరివి ప్రభుత్వమునకు హృదయపూర్వకమగు పశ్చాత్తాపమును చెలిపి జరిగిన నష్ట మునకు పరిహార మొసగెదమని వాగ్దాన మొనర్చిరి.

నాకా నష్టములు.

జూన్ 15 వ తేదీతో ముగిసిన వారమున బ్రిటిషు నౌకలు, విమానములు శత్రు నౌకలను 40 ప్రదేశము లోల ఎగిర్చెను. 14 నౌకలు ముంచివేయబడెను. మరి 28 నౌకలు చాలవరకు శిథిలమై పోయెను. 17 వ తేదీన ఈజిప్టు సముద్రమున “గూసెవినాగరాల్మీ” అను ఇటాలియను నౌక ముంచివేయబడెను. ఇదిగాక మధ్యధరా సముద్రంలో 4,000 టన్నుల సైన్ల నౌక యొ కటి 2,500 టన్నుల నౌక మరియొకటి, 500 టన్నుల నౌక యొకటి ముంచివేయబడెను.

మే నెలయందు బ్రటిషువారివి మితమండలివి కలిసి మొత్తము 461,328 టన్నుల పరిమాణముగల 98 నౌకలు మునిగిపోయెనని బ్రటిషు అధికారులు 20 వ తేదిన ప్రకటించిరి. ఇది మార్చి ఏప్రిల్ నెలలలో కంటే చాలతక్కువ. దీనిలో 355,000 టన్నుల పరిమాణంగల 73 నౌకలు బ్రటిషువారివి, మితమండలివి 92 వేల టన్నుల పరిమాణంగల 20 నౌకలు. తటస్థ దేశాలవి 14,000 టన్నుల పరిమాణంగల 5 నౌకలు. మార్చి నెలలో 505,750 టన్నుల నౌకలు, ఏప్రిల్ నెలలో 581,251 టన్నుల నౌకలు నష్టమైనవి. మే 10 నుండి జూన్ 10 వరకు 299,000 టన్నుల శత్రు నౌకలు ముంచివేయబడెను.

టర్కీ-ఈరాక్-ఈరాన్-సిరియా.

టర్కీ-జర్మనీలు 18 వ తేదిన గావించుకొనిన ఒడంబడిక వలన—అంతవరకును ఆయుధయంత్రములకును ఇతరులలో భంధుకున్న ఒడంబడిక చాధ్యతలకు భంగము కలిగింపదనియు అందు ముఖ్యముగ అంగ్ల-తుర్కీ సంబంధములు దీనివలన మారవనియు టర్కీ విదేశాంగమంత్రియగు సారాజోగులు 19 వ తేదిన ప్రకటించెను. ఆ యొడంబడికపై సంకేతములు జరిగిన వెంటనే టర్కీయును జర్మనీయును పరస్పరము తమ ఆర్థిక వాణిజ్య సంబంధముల బలపరచుకొనుటకు నిశ్చయించెను. ఈ యొడంబడిక ముఖ్యముగ రష్యాకు ప్రతిఘటనగా నుద్దేశింపబడెనని ఆమెరికను పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. విదేశీయ నైస్యములకు టర్కీగుండరహదారి యొసగుటకు టర్కీకి యెత్తుడును అంగీకరింపదని సారాజోగులు, బ్రటిషు రాయబారియగు సర్. నాట్ బుల్ కిమ్యూజెన్ గారికి నమ్మజెప్పెను. రష్యా-బ్రిటనులతోగల ఒడంబడికల కిది భంగకరమునడచనియు, సారాజోగులు వెల్లడించెను టర్కీ శాసనసభవారు, కొన్ని ప్రాంతములలో నైస్యక శాసనమును మరి చూడు నెలల కాలము ఆచలు జరుపుటకు ఉత్తరువు గావించిరి. ఐరోపాలో ఆక్సీను రాజ్యములు నెలకొల్పబడిన నూతన వ్యవస్థతో టర్కీకి ఎట్టి సంబంధమును లేదని యానినభ ప్రతిఃలో, యాల్స్కో ఆను టర్కీ ప్రతిఃకా విలేఖరి వ్రాసెను.

టర్కీ శాసనసభవారు 22 వ తేదిన, ఇస్టాంబుల్ నగర ప్రాంతమున “ఎమర్జెన్సీ”ని ప్రకటించి నైస్యక శాసనమునములు జరుపుటకు భుత్తురువు గావించిరి

ఈరాకునుండి, ట్రాన్సు జోర్డాన్ మీదుగా పాలస్తానమునకు మామూలు రహదారి తిరిగి నాగుడున్నదని, రషీదు అలీ తిరుగబాటు సమయమున బస్తాలో నిలచిపోయిన సరకులు మరల రవాణా యగుచున్నవనియు 19 వ తేదిన స్వతంత్ర ఫ్రెంచి వారా సంఘము ప్రకటించెను.

రష్యా-జర్మనీ యుద్ధమునందు టర్కీ తటస్థముగనుండునని టర్కీ అధికారులు 23 వ తేదిన ప్రకటించిరి. జర్మనీకి-టర్కీకి వర్తకపు ఒడంబడిక సంభాషణలు కొలది రోజులలోనే ప్రారంభము కానున్నవని సారాజోగులుగారు ప్రకటించిరి. రష్యాయెడలను, అందు ముఖ్యముగ కాకసన్ ప్రాంతములగురించియు జర్మను వైఖరి యెటులుండునో చెలుపవలసినదని టర్కీ జర్మను ప్రభుత్వమును కోరెను.

సిరియాలో బ్రటిషు నైస్యములు క్లీన్ టాకోటను 19 వ తేదిన తిరిగి ఆక్రమించెను. బ్రటిషు సేనానియగు జెనరలు విల్సన్, సిరియా రాజధానియగు డమాస్కసును తమకు స్వాధీనపరచి లాంగిపోవలసినదని షిషీ నైస్యాధిపతియగు డెంట్ల సేనానికి సందేశమంపెను. అటుల లాంగనియెడల 20 వ తేదిన, డమాస్కసును చుట్టు ముట్టియున్న బ్రటిషు నైస్యము బలాత్కారముగ పట్టణమును ప్రవేశించునని హెచ్చరించెను. ఉభయ పక్షములకును తీవ్రమగు పోరాటము సాగుచుండెను.

21 వ తేదిన బ్రటిషు స్వతంత్ర ఫ్రెంచి నైస్యము డమాస్కసు నగరమును ప్రవేశించెను. డెంట్లు సేనాని నగరమును ఖాళీ చేసి తన నైస్యముల నుపసంహరించుకొనెను.

డమాస్కసు నగరంపట్టు పడిపోవుటతో, షిషీ నైస్యముల ప్రతిఘటన యొక యెక్కువ రోజులు నిలువదనియు, డెంట్లు సేనానికి, వెనుక మూలబలంలేదనియు స్వతంత్ర ఫ్రెంచి నాయకుడగు డిగాలీ సేనాని 22 వ తేదిన ప్రకటించెను. 23 వ తేదిన బ్రటిషు నైస్యములు ఖల్ మైరా పట్టణమును సమీపించిరి. డమాస్కస్ సమీపముననున్న మెజ్ విమానాశ్రయమును బ్రటిషు నైస్యము లాక్రమించెను. బ్రటిషు నైస్యములు మెర్క్ ఆయాం పట్టణమును తిరిగి స్వాధీనపరచుకొనినవి.

రష్యా-జర్మనీ యుద్ధం.

జర్మనీ మీద 22 వ తేదీ ఉదయం 3 గంటలకు దాడి వెడలినది. రష్యా యుద్ధం వివరాలు మొదటి రెండు రోజులవి వేరొక వ్యాసంలో కలవు. ఈ యుద్ధంలోకూడ ముందంజవేసి తామే గెలుస్తున్నట్లు ఉభయలు ప్రకటించుకొనుచున్నారు. కూడవనాడు (మంగళవారం) నల్ల సముద్ర తీరమున రుషీనియా రేవులను కానుస్తాంజా నులీనాలపై బాంబులువేసితిమనియు, జర్మను ఫిరంగి మోటారు దళమును ద్వంసంచేసితిమనియు, ఆ నాటికి మొత్తం జర్మను విమానాలు 381, రష్యావి 374 విమానాలు నాశనమయినట్లు రష్యా ప్రకటించెను. జర్మనులు తామే ముందంజవేసినట్లును, కొలది దినములలోనే జయించగలమనియు ప్రకటించిరి. హెల్సింకివద్ద తీవ్ర నౌకా యుద్ధం జరిగెను. రష్యను జలాంతర్గామి యొకటి ముంచబడెను. బాల్టికు తీరాన రష్యా రాష్ట్రాల రేవు స్థలములపై జర్మనులు దాడి సలిపిరి. పోలండు లావుడు రెండవసారి యుద్ధరంగమునది. వార్సాపై రష్యను విమానాలు తీవ్రమగు దాడి జరిపినవి. లెటవానియా కిదివరకు ముఖ్యపట్నంగానుండిన విల్నా జర్మనులు వశపరచుకొనిరి. రష్యా సరిహద్దువద్దకు హిట్లరు స్వయంగా పోయి సేనలతోనుండి యుద్ధం సడిపించుచున్నాడు. రష్యాకు బాల్టికు సముద్ర తీరాన ప్రధాన రేవు పట్నంగానుండిన రెవిన్స్ గాడుపై జర్మనులు బాంబులు వేసిరి, మంటబు ఉపద్రవంగా ఉన్నవి. స్వీడను ముఖ్యపట్నమగు హెల్సింకిపై రషీయా విమానాలు దాడి వెడలినవి. రషీయా రాజ్యంలో 75 మైళ్ల వరకు చొచ్చుకొని పోతిమనియు రష్యా టూంకులు 180 నాశనమయినవనియు నైస్యాలను రవాణాచేయుచున్న 7 రైళ్లను పడగొట్టితిమని జర్మనులు ప్రకటించిరి. త్వరలోనే ఫలితం తెల్లగల మహాపోరాటం జరుగగలదని జర్మను విలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు.

ఒక సంవత్సరముక్రింద సోవియటు రష్యాచే నాక్రమించబడిన లెటవానియా రాష్ట్రము రష్యానుండి విడిపోయి స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించినటుల ఫిన్లండు నుండి వార్తలు వచ్చెను. ఫిన్లండుగూడ రష్యాపై యుద్ధమును 25 వ తేదిన ప్రకటించెను.

ఒంటరిగానే శత్రుల ప్రతిఘటింపకలసి వచ్చునను భావముతోనే తామింతవరకు పిర్మాటులాశ్చర్యకొని యుంటిమనియు, ఆయినను ఇప్పుడు బ్రిటను, ఆమెరికా లాశ్చర్య సహాయమునుగూడ స్వీకరించెదమనియు రష్యను అధికారులు తెలియజేసిరి.

రష్యాపై జర్మనీ యుద్ధము ప్రకటించినదని తెలియగానే 23 వ తేదిన ప్రధానమంత్రి, చక్రవర్తిని కలసికొని కర్తవ్యమును గురించి సంప్రదించెను. పిమ్మట నైస్యక నాయకులను పిలిచి వారితో మంత్రాంగ ముసర్చెను. 24, 25 వ తేదీలలో మరల జపాను నైస్యక నౌకా విమాన సేనానాయకులును మంత్రులును సమావేశమై దీర్ఘముగ చర్చించిరి.

బ్రిటను యొక్క రక్షణ ఏర్పాట్లను చర్చిలు ప్రధాని పరీక్షించుచున్నారు.

చర్చిలు ప్రధానిగారు తమ భార్యతో కూడ బ్రిటను తీరపు రక్షణ ఏర్పాట్లను పరీక్షించుచున్నారు. వీరి వెంట నౌకా తోటాధికారి ఎ. వి. ఆలెక్సాండరుగారున్నారు. పరీక్షించుటకుగాను వీరు ఈ నడవలలో పోవుచున్నారు.

రషియాపై జర్మనీ యుద్ధం.

అకస్మాత్తుగ ఆదివారం నైన్యాలను దాటిచుట.

జర్మనీ నిందలు : రష్యా జబాబు—రష్యాకు బ్రిటను సహాయం.

యుద్ధ ప్రారంభం.

ఈ నెల 22 వ తేదీ తెల్లవారుజామున 3-30 గంటలకు జర్మను సేనలు రష్యా సరిహద్దులు దాటి ఆదేశంపై దాడి ప్రారంభించినవి. జర్మనీ శత్రువుగా రుమేనియా సేనలు ప్రాతూసది దాటి రష్యావరకు బెనెల్ వియా ప్రవేశించినవి.

రష్యా-జర్మనీల మధ్య 1,500 మైళ్ల సరిహద్దు గలదు ఉత్తరమున బాల్టిక్ సముద్రంనుండి దక్షిణమున సల్లసముద్రంవరకుగల ప్రదేశంలో యింతపొడవుగల యిపుడు యుద్ధం సాగుచున్నది.

జర్మనీ నైన్యాలను ముందు యుద్ధానికి వంపి, తరువాత జర్మను నియంత్రయగు హిట్లరును, అతని ప్రచురణశాఖాధికారియగు గోబెల్సుగారును రేడియోలో అందుకుగల కారణములను ప్రకటించిరి యుద్ధం ప్రారంభించిన విషయమనే బెర్లిను నగరమునందలి రష్యా రాయబారికి జర్మను విదేశాంగమంత్రి వాను రిబెన్ట్రాప్ గారు రషియాపై నిందలు మోపుచు ఒక పత్రమును దాఖలుచేసెను. అంతేకాని దాడి ప్రారంభించుటకు, ముందుగా కారణాలు తెల్పుచు ఆంత్యసందేశం తెలియజేయుట యరతులు కొరకు, అవి అంగీకరింపబడకున్నచో యుద్ధం ప్రకటించుట యిటువంటి సామాన్యతంతు విధి జరుగలేదు.

జర్మనీ రష్యాలకు 1939 వ సం॥ ఆగస్టులో, అంటే 22 నెలల క్రిందట సిరాక్సుస ఒడంబడిక జరిగెను. అది వచ్చే వరకు అమలునందుండునట్లు నిర్ణయించుకొనిరి. అది చాల

ముఖ్యమయిన ఒడంబడిక యని ఆశ్చర్యపిట్టరు రిబెన్ట్రాప్ లు ప్రకటించియుండిరి. దాని ప్రకారం రష్యా జర్మనీకిగాని, జర్మనీ రష్యాకుగాని స్వయంగాగాని యితర దేశాలతో కలసిగాని ఎట్టి వస్తుం కలుగజేయరాదని, ఒకదానియైన దాడి సలుపరాదని అంగీకరించబడెను. నిన్న మొన్నలవరకు ఉభయదేశాలవారు ఒకరిపై నొకరు పల్లెత్తు మాటాడక చరమమిత్రులుగ నుండిరి. అట్టియొక యంతలో యిట్లు శతృత్వం వచ్చుటకు కారణం కనబడదు. రెండు దేశాలవారు సరిహద్దులవద్ద నైన్యాలను సమీకరించునవారన్న వృత్తికి, చేరుక దేశాలలో యుద్ధం జరుగుచున్నది కావున కాఫదలకు అట్లా చేయున్నారని తలంచబడెను. జర్మనీ దాడి జరిపిన విషయమగు రష్యా శత్రువు యుద్ధం తమ మీదకు వచ్చిందని తెలియనే తెలియదు తనతో మిత్రత్వం కలిగియున్న దేశంపై యిరీతిగ ప్రోహం చేసి యుద్ధం సాగించుటకు హిట్లరు తెలిపిన కారణాలు ఎవ్వరికి నచ్చలేవు. ముందు సభ్యతచేసుకొని తరువాత విమరియందగా ఆ మిత్ర దేశములపై దాడివెడలి కలలించుటకు హిట్లరు యొక్క రాజనీతి యని నేడు మరంత స్పష్టమయింది.

హిట్లరు రిబెన్ట్రాప్ లు ప్రకటన.

రష్యాపై యుద్ధం ప్రకటించుట నైన్యాలకు హిట్లరు ఒసంగిన సందేశమున చును, రిబెన్ట్రాప్ రషియా రాయబారికి అందజేసిన లేఖయందున వారి యుద్ధానికి తెలిపిన కారణములు కొన్ని యగుచును. అందు మొద

టిగా నిరాకరములు ఒడంబడిక గావించుకొన్నప్పటినుండియు సోవియటు (రష్యా) ప్రభుత్వం జర్మనీ కడగొట్టుటకు ప్రోహబుద్ధితో కుట్రలు చేయుచున్నదను ఆరోపణ. ఎస్.సి.యూ, లితువానియాలను రష్యా ఆక్రమించి అందు బోల్షివికు సిద్ధాంతములను ఆమలు జరుపుచున్నది. రష్యాలోని బోల్షివిజమునకు జర్మనీలోని నేతలకు సోషలిజం (నాజీ) సిద్ధాంతములకును బద్ధమైరం. కనుక బోల్షివిజం ఉపద్రవం యూరోపులో నేగాక ప్రపంచంలో యెక్కడ లేకుండాచేసి, నాగరికతను రక్షించడానికి యీ యుద్ధం తలపెట్టితనని పొట్లరు నుడివెను. బొల్షికు రాజ్యాన్ని నాక్రమించి రషియా 40 డివిజనులు (సుమారు 40 వేలు) నైస్యం అచట కేంద్రీకరించుట జర్మనీపై దాడికొరకే. ఫిన్లాండును కూడ రష్యా అందుకే ఆక్రమించినది. యుగోస్లావియాలో ప్రభుత్వంపై తిరుగుబాటు లేవదీసి, స్వేచ్ఛాయనూను నేతలను సిద్ధంచేసి జర్మనీపై తిరుగుబడ కట్టుక రష్యానే ప్రోత్సహించెను. ఆయుధ సహాయంకూడ చేసెను.

అంతేకాక అనుమాల సమయం చూచి జర్మనులపై దాడి సలుపుటకు సరిహద్దులలో 160 డివిజనుల నైస్యం, యంత సామగ్రి, విమానాలను సోవియటు ప్రభుత్వం సిద్ధంచేసింది. ఈ రహస్యాన్ని యుగోస్లావియాలో రష్యా రాయబారి కార్యాలయమున దొరికినవి. రష్యా తూర్పునండి యుద్ధంచేస్తుండన్న ధైర్యంతోటే బ్రిటను యంతగా పడమరను జర్మనీని నిరోధిస్తున్నది. రష్యా విదేశాంగ మంత్రి మాలటావుగారు 1939 లో బెర్లిను వచ్చినపుడు నాల్గు షరతులు కోరెను : (1) రుమేనియాలో బెనెశేవియా, బుకోవీనా పరగణాలను రష్యా ఆక్రమించినచో జర్మనీ నిరోధించరాదు, (2) ఫిన్లాండు రష్యాపై ఎదురు తిగినపుడు జర్మనీ దానిపై దాడివేడలి రష్యాకు సహాయంచేయవలెను, (3) బల్గేరియా స్వాతంత్ర్యం రక్షణపై రష్యా నేతల సంపదచో జర్మనీ నిరోధించరాదు, (4) డార్జెనల్ను జలసంధి (నల్ల సముద్ర ద్వారం) గుండా రష్యను నావలయభేద్యుగ పోవుటకు, బాస్సునువద్ద రష్యను వాకాశ్రయములను, మెట్ట పటాలములను విచ్ఛాటు చేయుటకు అవకాశ మివ్వవలెనని మాలటావు కోరినట్లు పొట్లరు ప్రకటించెను. వైఖింగా రష్యా, ఒడంబడికను ఉల్లంఘించినందున, అత్త రక్షణపై జర్మనీ రష్యాపై యుద్ధం ప్రారంభించెననియు, జర్మను సైనికుల చేతిలో జర్మను రాజ్యంయొక్క భవిష్యతు భాగ్యం అంతా ఉన్నదనియు, వారు ధైర్యంగా పోరాడివలెననియు హెచ్చరించెను. ఇంగ్లాండులోని రాజకీయ సైనిక నాయకులకును రష్యాకును ఇంకా సన్నిహిత సహకారము విచ్ఛాటు చేయుటనుగురించి బ్రిటిషు రాయబారి సర్ ఫ్రాంక్లెట్టెన్ గారు ప్రయత్నించినని వేరొక కారణమును రబెను ట్రాఫ్ గారు తెలిపిరి.

మాలటావుగారి జవాబు.

పై విషయములు వివీ నిజంకావని రష్యా మంత్రి మాలటావుగారు తెలిపిన ప్రత్యుత్తరంవలన స్పష్టమగును. ఒకటి మాత్రం నిజం కాల్గిన రాష్ట్రాలను రష్యా కోరెననియు, జర్మనీ అందుకంగీకరింపక తానే వాటిని ఆక్రమించగోరెననియు స్పష్టమయినది. ఈ యుద్ధానికి మూలకారణం అది. ఒడంబడిక షరతులను రష్యా ఆవంతయు సందేహమునకు అవకాశంలేకుండా ఆమలు జరుపుచున్నదని మాలటావుగారు తెలిపిరి. “ఒడంబడిక భంగపరిచినట్లు జర్మనీ రుజువు చేయుటకు ఒక్కనిదర్భమైన చూపలేదు. మా వైస్య సమీకరణగూర్చి అదినరకు ఒక్కసారికూడ జర్మనీ నిరసనం తెలిపియుండలేదు. మా విమానాలు ఎన్నడు సో హద్దు దాటలేదు పొట్లరు ప్రకటనంతా అబద్ధం వుంజం. ఈ యుద్ధం మేము కోరిందికాదు. రష్యను ప్రజలు కార్మి

కులు కోరిందికాదు. ప్రాంసు, జర్మనీ, నార్వే, డచ్చి మున్నగు దేశీ యులందరిని ఆణచివేసిన జర్మను సోసిష్టు నాయకుల కక్షపిపాసయే యీ యుద్ధానికి కారణం. కావున శత్రువులను తరిమివేసి, ఒక అంగుళ్ళమైనా వారివశంకాకుండా కాపాడమని రష్యా సైనికులకు ఆజ్ఞాపించితిమి. అదవరకు నెపోలియను చక్రవర్తి మాదేశంపై దాడివచ్చినందు ఎముల ఓడి కబడెనో యిపుడును జర్మను నేతలను, రష్యా సైనికులు ప్రజలందరును ఐకమత్యంతో ఎదిగించి, ఎంత త్యాగమయినా చేసి ఓపించగలరు.” అని మాలటావుగారనిరి.

సలు నిజమయిన కారణం.

రష్యాపై యుద్ధంచేయడానికి జర్మనీ నియంత చెప్పిన కారణాలు కారణాలేకావు. అసలు నాజీ నాయకుల ఆలోచనలేవేరు. ప్రపంచాధిపత్యం వహించవలెనని ఆశగల పొట్లరు ఎత్తులు యూరోపులో చిన్న రాజ్యాలను ప్రాంసును ప. గొట్టుబకు పనికివచ్చెను. కాని బ్రిటిషు శక్తిని కదిలించ జాలకపోయెను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్య సైన్యములు ఇరాకు లోను, సిరియాలోను జర్మనీ యెత్తుల నిరోధించెను. ఈ జీవు, సూర్యజుకాల్యాలపై అక్షరాజ్యాలు తలపెట్టిక దాడి సంకల్పించెగా జరుగుచున్నను, లిబియా సరిహద్దులుదాటి రాజాలక పోయెను. బ్రిటనుపై దాడిచేసి మహాసంగ్రామము ముగించుట పొట్లరుకు అసాధ్యమయ్యెను. బ్రిటను యుద్ధానంతరమైనను రష్యాతో జర్మనీకి యుద్ధం తప్పదు. ఈ రెండు దేశాల శతృత్వం వరిత్రాత్మకమైనది. ఇంగ్లాండుపై దాడికి అవసరమై జాత్యాతికంగా రష్యాతో పొట్లరు బూటకం ఒడంబడిక చేసుకొనెనేగాని, ఎప్పటికైనా రష్యాను ఆణచివేయాలను సంకల్పం అతనికి పోలేదు. బ్రిటను యుద్ధం ముగిసేవరకు వేచియుండుటకంటే, ఇప్పుడే రష్యా పూర్తిగ విమరయుండునపుడే, దానిపై దాడివేడటం ఉచితమని తలంచెను. సోవియటు రష్యాను చితుకొట్టుట యిపుడే సులభమనితలంచి, ఎప్పటికీ జర్మనీపైకి ఆది తిరుగుబడకుండ చేయుటే వారి యుద్దేశంకాని, ప్రస్తుతమునకు కొన్ని సౌకర్యములు రష్యా నుండి బడయుట కాదు. అందుకే అధికారి రిట్యా రిబెనుట్రాఫ్ రష్యాకు దాఖలుచేసిన యుద్ధ ప్రకటన ప్రతమునందుగూడ ఎట్టి షరతులు సూచించియుండలేదు.

ఇంకో కారణమేమంటే ఇంగ్లాండుకు అమెరికా ఆయుధ సహాయం చేస్తున్నది కావున యీ యుద్ధం చాలకాలం జరిగేట్లుంది. కాలం జరిగినకొలది ఆయుధ సైన్య అహార కుదార్థాలు, జమురు సైన్యలు తగ్గి, అవి యెక్కువగాగల రష్యాపై జర్మనీ ఆధారపడవలసివచ్చును. తాము చెప్పినట్లు నడచుకున్న నేగాని రష్యనుల జర్మనీకి సైన్యలు చేయకపోవచ్చును. అందుచే ఇంగ్లాండుమాట వెనుకపెట్టి, ముందుగా రష్యాను ఆణచివేసినచో యుక్రైన్ లోనున్న గోధుమకుంట, ఆహారపదార్థాలు, రష్యా విమాన నిర్మాణశాలలు, ఇతర ఫ్యాక్టరీలు, నాకా నిర్మాణశాలలు, సాల్ఫునకు 30 లక్షల టన్నుల ఫుత్పత్తిచేయు శమురు గనులు జర్మనులు వశపరచుకోవచ్చు. వాటితో ప్రపంచాస్త్రంతా ఎంతకాలమైనా జర్మనీ నిరోధించవచ్చును. అపుడు ఇంగ్లాండు తనంత తానే యుద్ధం విరమించుకొని, సంతికి రాగలదని జర్మనీ నాయకులు తలంచి యుండవచ్చును. కావున రష్యా - జర్మనీ యుద్ధమునకు రాజకీయ సైనిక ప్రయోజనములే కారణముగాని, మూల సిద్ధాంతవైరుధ్యం కానేకాదు.

చర్చిలు ప్రకటన.

బ్రిటిషు ప్రధాని చర్చిల్ గారు, రష్యాకు బ్రిటను అన్ని విధముల సహాయం చేస్తుందని తెల్పుచు రేడియోద్వారా

గంభీరమునాన చేసిరి. “యద్ధంలో యిప్పుడు నాల్గవ ఘట్టం చేరితిమి. నార్స్, డెన్మార్క్, హాలెండు, బెల్జియములకు చేసిన వాగానములను జర్మనీ వెనుక భంగపరచెను. పొట్టరుకు తోడుదొంగయగు ముసోలిని గ్రీసును ఆవిధంగానే నమించి గొంతుకోసెను. ఇప్పుడు జర్మనీ రష్యాను మోసగించెను. ఇట్లు జరుగునని నేను ముందే స్టాలినుకి హెచ్చరించియుంటిని. మానవరక్తము విరులుగా పారింపవలెనను ఆశ పొట్టరుకి ఎక్కువ. యూరోపు దేశమును లొంగదీసుకున్నప్పటికి తన వితరక, రష్యా ఆశయా లమీద విజృంభించి అచ్చటి జనసమూహమును నాశనమున రింపదలచెను. రష్యాలో థాన్స్కుమును, పెట్రోలును జర్మనీ తాను కీనుకొని దుర్బురక్షామును తెచ్చిపెట్టగలదు. తరువాత వీనా ఇండియాలోగల మొత్తం సూరు కోట్ల ప్రజలకు జర్మనీవల్ల ముప్పురానున్నదని నిస్సంశయంగా చెప్పవచ్చును.

పొట్టరుయొక్క నాజీ తత్వమును సమూలంగా నాశనం చేయడమే బ్రిటిషువారి ఏకైక ఆశయము. ఖామికి భారమగు జర్మను నాజీలము ఆడుగంటువరకు, జర్మనీలో బి. చుకొన్న దేశములకు విముక్తి లభించువరకు బ్రిటిషు విమానాలు అచంచలంగా పోరగలవు. పొట్టరుతోను ఆతని ముఠాతోను ఎపుడును సంధిరాయబాచాలు జరుగము. జర్మనీనాజీ తత్వమీద కత్తిదానిన వారందరికి బ్రతుకు సహాయం చేస్తుంది. పొట్టరు మిత్రులు మాకు శత్రువులు. పొట్టరు శత్రువులు మాకు మిత్రులు. రష్యాకు రషియను ప్రజలకు మేము సహాయంచేయుదు, సహాయం చేయవలసిందని ప్రపంచంలోగల మిత్రదేశాలన్నింటికి ప్రభోధింతుము. యద్ధ సామగ్రిని, వాటిని వాడుటలో అనుభవంగల నిపుణులను సలహాయచ్చు నిమిత్తం రష్యాకు వంపుదుమని ఆ ప్రభుత్వమునకు తెలియజేసితిమి.

రష్యా-జర్మనీ యద్ధం ధనాధికులు ఖీదతోగాని, ఒక రాజకీయ సిద్ధాంతం నమ్ముచున్న యింగ్లీష్ పార్టీవారితోగాని, చేయుచున్న యద్ధంకాదు. సామ్రాజ్యంలో అన్ని పార్టీల వారు తమ విభేదములు మరిచి యద్ధంలో పాల్గొనుచున్నారు. రష్యా కమ్యూనిస్టు రాజ్యం కనుక దానిపై జర్మనీ దండెత్తిన మాకేమని అమెరికా - బ్రిటను లూరుకోవు. యూరోపులోని చిన్నచిన్న రాజ్యాలన్నియు మొట్టమొదట నేటికేమై జర్మనీని నిరోధించియుండినచో పరిస్థితులంత వరకు వచ్చేవికావు.

చలికాలం ప్రారంభంలోగా రష్యాను లోబరచుకొని అమెరికానుండి సహాయం బ్రతుకుచుచేరకముందే, యూ సంత త్వరలోనే, బ్రిటన్ను కూడ కొట్టవలెనని జర్మనీ ఎత్తువేసింది. కావున రష్యాకు యిప్పుడు సంభవించిన కష్టం బ్రిటను అమెరికాలకు సంభవించినట్లే. రష్యాకు సహాయంచేయుట యావత్ ప్రపంచయొక్క ధర్మమై యున్నది” అని చర్చిలుగారిరి.

రష్యా నైతిక బలం.

ఫిన్లాండు నాక్రమించినపుడు కొంచెం కష్టపడి ఆలశ్య మర్హునందున రష్యా నైతిక విమానశక్తినిగూర్చి అనేకులకు అనేక సందేహములుండెను. కాని ఫిన్లాండు యద్ధంవలన తెలిసిన లోపాలు సవరించి, స్టాలిను (రష్యాను నియంత) నైతికాధికారులలోగూడ కొన్ని మార్పులుచేసి, మూడు రకాల నైత్యాలను సర్వసిద్ధంగానుంచెను. రష్యా విమాన దళం ఎంతయిందో యితర ప్రపంచానికి తెలియకుండా రహస్యంగా ఉంచబడెను. యద్ధంగంలో ముందవరుసకు నాలుగైదు వేల విమానాలను పంపినచో అంతసంఖ్య వెనుక రిజర్వులో ఉంచగలదు. రష్యానులకు వైమానిక శిక్షణం ఉగ్రువలతో నేర్పినవిధ్య. ప్రపంచం లోకల్ల మున్నుడు

గాలి గుమ్మటాలలో (పారామాటు) దిగడం రష్యానులే అభ్యసించిరి. ఇతరులు వారివద్దనే నేర్చుకొనిరి. మొగ ఉడభేదంలేకుండా రష్యానులందరు విమానాలలో ఎగడం నేర్చినవారే. ఇప్పుడు రష్యాలో అనేక క్రాత్తరకం విమానాలుకట్టి, వాటిని గూర్చిన వివరాలు రహస్యంగా ఉంచిరి. విమాన నిర్మాణశాలలందు ఎన్నో లక్షలమంది పనిచేయుచుదురు. 24 సం॥లనుండి రష్యా దేశరక్షణ కార్యములందే ప్రజలను పనివారిని నైపుణులను తరిగిదు చేయుచున్నది. రష్యా విమానదళం జర్మనీ దళంకన్న ఎక్కువో సరిసమానంగానో యుండును. అయితే జర్మనీ విమానాలు అన్ని దేశాలలో చెదరిఉండగా, యూ యద్ధంలో రష్యా విమానాలు ఒక్క జర్మనీదాడినే ఎదుర్కోవలసియుండును. అందుచే రష్యా విమానశక్తియే ఎక్కువనిచెప్పవచ్చు.

రష్యా నాకాదళంగా సముద్రములను ఆత్యంత క్రాత్త పద్ధతులలో కట్టినవి. చాల సమృద్ధిగా ఉన్నాయి. వాటిని రష్యానులు అతిసులభంగా నేలపైనుండి ఒక చోటినుండి యింగ్లీష్చోటికి మార్చగలరు. అందుచే పొట్టరు బాల్టికు సముద్రంనుండి నల్లసముద్రంనుండి కడలకుండా బంధించివా ఫరవాలేదు. మంచుతో గడ్డకట్టిన ఆర్కిటికు సముద్రంపై నైత్యాలు నడిపించి యద్ధం చేయుటయందు రషియనులు అరితేరియున్నారు. 1917 నుండి ప్రతి యువకునకు స్పృంధంగా నైతిక శిక్షణ యొసంగబడుచున్నది. రష్యా వైశాల్యమునకు జనసంఖ్యకు పేర్వదినది. కనుక నైత్యానికి కొదవయుండదు.

ఫిన్లాండు యద్ధంలో ముగినాటా లైసవంటి మానరు హీము నైతికశిఖర శ్రేణిని రష్యానేసలు భేదించగల్గినవి. రష్యానేసకు అన్ని రకముల ఆధునిక మరణ యంత్ర సామగ్రిగలదు. వాటి ను పయోగించు నిపుణులు తగినంత మందిగలరు.

యద్ధ క్రమం.

ఆదివారం తెల్లవారుజామునయద్ధం ప్రారంభకాగానేరుమే నియా నైత్యాలు బెసరేబియా సరిహద్దులవరకువచ్చి బుక వీనా రాష్ట్రంలోని బాల్వేడుపురం వశపరచుకొన్నవి. మూడు రష్యాను విమానాలు పడగొట్టుబడినవి. రష్యా నేసలు తీవ్ర నిరోధం కల్గించినవి. జిటోమిరు, కియావ్, సిబాష్టూలు, కేనాను గ్రామములను జర్మను లాక్రమించిరి. 200 మంది రష్యానులు గాగాయపడుటతో చచ్చుటో జరిగెను.

అనాడే సూర్పు ప్రష్యా (జర్మనీలో నొక రాష్ట్రం) నుండి జర్మను నేసలు రష్యాలోనికి చొచ్చుకొనివచ్చి ఆక స్తాతుగ మరఫిరంగులు వేల్పు భీభత్సం చేసినవి. రష్యా దగు పోలండు భాగంలో బగు నదికి పడమర 60 మైళ్లవరకు రష్యానులు ప్రజలను ఖాళీచేయించి, వలెనలు పడగొట్టి శత్రువుల దాడికి అలవికాకుండ చేసిరి. ఇవట గ్రాగ్నో క్రిష్ట సపోలులందు జర్మనులు ప్రవేశించిరి. సరిహద్దుకి పది మైళ్లలోపునయున్న మర మూడు గ్రామాలను వశపరచుకొనిరి. జర్మను విమానాలు 75 కూల్చబడినవని రష్యా ప్రకటించెను. నల్ల సముద్రంలో ఉభయలు మర్మిగునలు నాటిరి. ఒడెస్సాపై జర్మనులు బాంబులు వేసిరి. జర్మనీదగు పోలండు 2కి రష్యా బాంబు విమానాలు 35 రాగా, 33 కూల్చితిమని జర్మనీ ప్రకటించెను. ప్రష్యాపై వచ్చిన 9 విమానాలలో 7 కూల్చితిమనిరి.

రెండవనాడు యద్ధంలో జర్మనుల విమానాలు 50 పడగొట్టితిమనియు, 5,000 మంది జర్మనులు ఖైదీలుగా పట్టువడిరినియు, లితువానియా రంగమున జర్మనులు 300 టాంకులు నష్టపోయిరినియు రష్యా ప్రభుత్వం ప్రకటించెను.

రష్యావారి పోలండులూని బెస్టులిటోవాస్కుపురమును మరి రెండు గ్రామములను జర్మను లాక్రమించిరి. యద్ధం 1,500 మైళ్ల పొడుగు సరిహద్దున జరుగుచు నేయున్నది. రష్యా సేనలు తిరుగు దాడులు ప్రారంభించి జయించుచున్నవి.

రుషేనియా సైన్యములు రష్యావారిదగు బెస్రేబియా లో 62 మైళ్లు ముందుకు చొచ్చుకొని పోయినవనియు,

బాల్టిక్ సముద్రమునందు రష్యావారి నౌకలు 5 మొత్తం 6,000 టన్నుల బర్రుగలవి ముంజబడిననియు జర్మనులు ప్రకటించిరి. రష్యా సేనలు పోలండుపైకి, రుషేనియా, ప్రమ్యాలమీదకు దాడి సాగించుచున్నవి. రోజూ రోజుకీ యద్ధం తీవ్రతరమగుచున్నది.

సిరియాలో జర్మనులను తరిమి స్వాతంత్ర్య మొనంగుట.

బ్రిటిషువారి సంకల్పం—నేటి స్థితి.

సిరియా విషయమున గట్టి చర్య కైకొనుటకు ఇంగ్లాండు ఎంతో ఆలోచించెను. సిరియాలో జర్మనులు యెక్కువగా చేరసాగిరి. ఇంక ఇరాకుపై దాడివచ్చుటకు సిరియా నొక మెట్టుగ ఉపయోగించదలచిరిని రూఢియైనది. ఇంగ్లాండు మధ్య ప్రాచ్య దేశములను రక్షింపదలచినది గావున బాటిపై దాడి చేయుటకనువుగ సిరియా, లిబినాను రాజ్యములను శత్రువులెవ్వరు వశపఱచుకొనుటను సహించనని ఇంగ్లాండు గత జూలై మాసమునందే ప్రకటించెను. కాని సిరియాలోనికి నైన్యాలు పంపినచో విషీ ప్రభుత్వంతో యద్ధం వచ్చినట్లే. ఇంగ్లాండు-విషీ ప్రభుత్వాలకు యద్ధం రావలసే జర్మనీ కోరుచున్నది. అప్పుడైతే ఫ్రెంచి సామ్రాజ్యాన్ని అక్షరాజ్యాల చేతిలో నుంచుకోవచ్చునని ఉహ. కాని క్రిటు దీవిలో బ్రిటిషు సేనలు జర్మనీ యత్నములను తీవ్రముగ నిరోధించుటచే, వెంటనే సిరియాలోనికి జర్మనులు రాజాలక పోయిరి. అందుచే స్వతంత్ర ఫ్రెంచి నైన్యాలకు తోడ్పడి సిరియానుండి జర్మనులను తరిమివేసి, సిరియాకు స్వాతంత్ర్యం హామీచేయుటకు బ్రిటను తొందరపడెను. సిరియాలోనున్న విషీ సేనలను తమవైపు తిప్పుకొనుటకు స్వతంత్ర ఫ్రెంచి సేనలు మిత్రమండలి సేనలు పాటుబడచున్నవి. ఎక్కువగ ప్రోత్సాహము చేయుచున్నారు. కాని డెంట్లు (విషీ ప్రభుత్వ) సేనాని విసక తిరుగుబాటుచేయుచున్నాడు. సిరియా యద్ధమునకు ఓరాను యద్ధమునకు అట్టే వ్యత్యాసంలేదు. ఓరానులో నౌకాదళం శత్రు వశంకాకుండుటకై బ్రిటిషువారు యద్ధం చేసిరిగాని, ఫ్రాంసుతో శత్రుత్వ సాధింప సంగ్రామమునకు దిగుటలేదు. ఇప్పుడు సిరియాలోగూడ అంతే. పరిస్థితులు క్లిష్టంగా వున్నాయి. కష్టసాధ్యమగు కార్యమునే తల పెట్టిరి. కాని స్వతంత్ర ఫ్రాంసు నాయకుడగు డిగాలు

సేనాని సిరియాకు స్వాతంత్ర్యం వాగ్దానంచేసెను. సిరియాను ప్రజలెటు తిరిగెదరో? బ్రిటను, ఫ్రాంసు, జర్మనీలలో బ్రిటనే తమదేశం ఆక్రమిస్తే తమకు స్వాతంత్ర్యం తప్పక లభింపగలదని సిరియా ప్రజలు భాగా యెరుంగుదురు. ఆ వాగ్దానం చెల్లించాలంటే, స్వతంత్ర ఫ్రెంచి సేనలు బ్రిటిషు సేనలు ఆతివడిగా ఆ దేశాన్ని యిప్పుడాక్రమించి, జర్మనీ సేన రాకుండానే గట్టిరక్షణ శిబిరాలను యేర్పాటుచేయుటకు అవకాశమివ్వవలెను. ఇంతవరకు పని సంతృప్తికరంగానే జరుగుచున్నది. సిరియా ముఖ్యపట్నమగు డామస్కును గూడ బ్రిటిషువారి వశమైంది.

జర్మనుల గతియేమి? తమ విమానాలను, మారు వేమాలతో నున్న నిపుణుల సైనికులను సిరియానుండి తొలగించిరి. సిరియాలో విమానాశ్రయాలను ఇంగ్లాండు ఆక్రమించుటకు విడచిరి. నిరుడు ఫ్రాంసు పడిపోయినపుడు యిట్లు జరుగ లేదు. బల్గేరియాలోవలె మారు వేమాలతో యిచట జర్మనులు దిగలేకపోయిరి. ఎదిరించుకొనుటకు జర్మనులు తగినంత శక్తి సంపాదించి సంఖ్య పెంచకముందే మిత్ర మండలివారు చేరి వారిని తరిమివేసిరి. ఇప్పుడు రష్యా తో యద్ధానికి దిగి చేతినిండా పని యున్నందున, రోడ్డు దీవినుండి సిరియాపైగాని, సోలంనుండి ఛుడిపుపైగాని దాడివచ్చుటకైనా, విమానాలపైనుండి నైన్యాలను పగపెట్టగూడదీయూ సూయజ్ కాల్వలపై బాంబులు వేయడానికైనా జర్మనీకి వీలుండదనుకోవచ్చు. రష్యాను ఓడించగలిగితే కాకసను, ఇరాను దేశములమీదుగ మధ్య ప్రాచ్య దేశముల వెనుకవైపునుండి దాడి సాగింపదలచితేమో, కాని అదంత సులభమైన పనిగా తోచదు.

ఇరాకులో ఇంగ్లాండు కట్టుదిట్టాలు.

రషీదాలిద్వారా జర్మను కట్టుబడుటలమైనవి.

ఇరాకులో యద్ధం నిలచిపోయినా శత్రువుల ప్రచారం తగ్గలేదు. రీజెంటు అమీరు అబ్దుల్ ఇల్లాగారు తిరిగి బాగ్దాదు చేరుకొని జాతీయ ప్రభుత్వమును స్థాపించెను. ప్రజా మాదము బడసిన దేశీయులే మంత్రిగ నియమించి, శాంతి నెలకొల్పెను. ప్రభుత్వ పరిపాలనా శాఖలు దేశమంతా యథాప్రకారం పనిచేయుచున్నవి. రైలు, పోస్టు టెలి గ్రాఫ్ సమపాయములన్ని తిరిగి యేర్పడినవి. ముఖ్య పట్నమునందు తిరుగుబాటును ఇరాక ప్రభుత్వం గట్టి చర్యకైకొని అణచివేసెను. గత నెలాఖరున బాస్రా మట్టుపట్ల అరావ కము ప్రబలెను. కాని యిప్పడంతా శాంతించెను. బ్రిటిషు వారు పట్టుదలతో పనిచేయుటయూ, అరబ్బుల ఆశయముల నంగీకరించుచూ, వారిమెడ సానుభూతి చెల్పుచూ, వారి స్వాతంత్ర్యమును అరికట్టుచుని ఉడెను (బ్రిటిషు విదేశాంగ మంత్రి) నమ్మబలుకుటయూ, యీ మార్పునకు కారణములు. ఇంగ్లాండు ఇరాకును ఆక్రమిస్తున్నదని జర్మనులు ప్రకటించిన వార్త అసత్యమని రుజువు చేయబడినది. రషీదాలికి

తిరుగుబాటు చేయుమని జర్మనీ లంచమిచ్చినట్లు అందరికీ తెలిసినది. కాని రషీదాలికి ప్రాణాపాయ సమయమునందు జర్మనీ సహాయంచేరు నిరాకరించుటచేత, జర్మనీని స్వేచ్ఛరా దని అందరికీ స్పష్టంగా తెలిసింది. ఇరాకులో తగవుపెట్టి తన యితర దేశాలాక్రమణ కార్యానికి వీలుకలుగ జేయుట వడమే జర్మనీయొక్క ఉద్దేశము. సిరియావలెనే ఇరాకు గూడ జర్మనీ మాయలో పడుచుండెను. ఇరాకునకు స్వాతంత్ర్యమిచ్చి, అదివరకిచ్చిన వాగ్దానాలన్ని చెల్లించి పరిపాలనా సౌష్టవమును బ్రిటను చేమార్చుచుండగా, తన స్వాధీనమునందున్న సిరియాకు ఫ్రాంసు అట్లు చేయజాలకుండెను. ఇరాకులో బ్రిటిషువారు సైనిక చర్యలు విధిలేక కైకొనవలసి వచ్చెను. కోపంతో కాక దుఃఖంతో ఆ పనులన్ని చేసిరి. ఇరాకులో పరిస్థితులను చక్కబెట్టుటకు బ్రిటిషువారు పడుచున్న యీ శ్రమకును, అలెగ్జాండియా, హైఫా మున్నగు నగరాలపై బాంబులు వేయుచున్న జర్మనుల చర్యకున్న సాటిగలదా?

మదరాసు విమానదళము

(బిలును రక్షణయందు తోడ్పడిన విధము)

[వశంసార్వముగ పనిచేసిన ఆ నేక విరుదులు సోపాదించింది.

మదరాసు గవర్నరుగారి యధ్యనిధి కోటి రూపాయల కన్న ఎక్కువ వసూలయినదని పాఠకులకు తెలుసు. ఈ నిధి బ్రిటిను మంత్రిగారికి విమానాల కొని మదరాసులో ఆయా జిల్లాల పేర్లు పెట్టమని కోరియుండిరి. ఆ ప్రకారం వారు యధ్య విమానాలు కొని కొన్ని స్కాన్విడనులను (విమాన దళములను) ఏర్పాటుచేసిరి. వాటిలో అగ్ని కుండ ముఖ (స్పిటు ఫైర్స్) తుపానులు (హరికేసులు) రెండు రకములు గలవు.

1940 లో మదరాసు అగ్నికుండములు ఇంగ్లాండు వడమటిరీతమున కొన్ని మాసములుండి ప్రయాణముచేయుచున్న నౌకలను రక్షించుచుండెడివి. ఆ విడు నెట్టుంబరులో అవి లండను రక్షణకై ఇంగ్లాండు ఆగ్నేయ దిక్కునకు రప్పించబడినవి. ఆపుడు నాల్గో రోజులలో దాడివచ్చిన శత్రువిమానాలు పడమూడింటిని పడగొట్టినవి. తరువాత నవంబరులో జవలిను ఆను బ్రిటిషు యధ్య నౌకను జర్మను విమానాలు వెంటాడి బాంబులువేసి కొట్టుచుండగ, వాటి రక్షణకు మదరాసు విమానాలుపోయి, దానిని గేబుచేర్చినవి. తెరతెరలుగ వచ్చుచుండిన జర్మను బాంబరు విమానాలను దొదిరించి మూడింటిని పడగొట్టి, ఒకదాని చెడగొట్టినవి. ఈ యధ్యం కొన్ని గంటలు జరిగింది. నెట్టుంబరు 15 వ తేదిన దక్షిణతీరాన ఒకేనాడు అత్యధికసంఖ్య 185 శత్రు విమానాలు పడగొట్టబడినపుడు, అందు నాల్గు మదరాసు విమానాల వంతైనవి. ఈ విమానాలలోనున్న వైమానిక నైసికు

లందు ఒకసార్జెంటు ఒక్కడూ 6 శత్రువిమానాలను, వెరొక వైమానికుడు 14 పడగొట్టిరి.

తుపాను విమానాలు.

1939 వ సం॥ అక్టోబరులో ఒక జర్మను విమానం గుండ్రంగా స్క్రిల్సు తిరుగుచు పొగవడలుచు సముద్రంలో పడడం కంటుతీరాన్న ఒకడు చూచెను. తరువాత అది మునిగినచోటికి మూడు తుపాను విమానాలువచ్చి చుట్టిచుట్టి పోయినవి. దావరు రేవులో ముంచబడిన ఆ మొదటి శత్రు విమానాన్ని ముంచిన ఆ తుపాను విమానాలు మదరాసు దిశగానికి వెందినవి. ఆటు పరువాత ఆ వైమానికులు ఫ్రాంసుపై ఎగిరి మొత్తం 65 శత్రువిమానాలను పడగొట్టిరి. పొట్టరు డచిదేశమును ఆక్రమించునపుడు వీరు ఫ్రాంసులోనుండి పది రోజులలో 25, మరలినప్పు ఆఖరురోజున మరో 10 జర్మను విమానాలను కూల్చిరి. తరువాత ఇంగ్లాండు రేవుల రక్షణకువచ్చి అవట 11 విమానాలను కూల్చిరి. మదరాసు హరికేసుల ఘన కార్యము లివయ్యలు రేవును పగటి దాడిలో రక్షించుట. ఇటీవల వీరు రాత్రిలందువచ్చు జర్మను విమానాలను ఎదుర్కొనుచు కొన్నింటిని కూల్చిరి. వీరిలో ఒక కనడా వైమానికుడు, అరు శత్రువిమానాలు తనను చుట్టి వేయగ ఒకటికూల్చి, యింకోదాని కుంటిపరచి, తప్పించుకొనెను. ఈతనికి తక్కినవారికి తగిన బిరుదము లొసంగబడెను. వీరిలో ఒకడు 6 గంటలనేపు విమాన యధ్యంచేసి ఒక్కడూ 5 శత్రు విమానాలను కూల్చెను.

దామస్కసు ముట్టడిలో భారతీయ సైనికుల ప్రతిభ.

భారతీయ సైనికులు రెండు బటాలియనులు (సుమారు 1,400 మంది) ఆత్యధ్యుతముగ పోరాడి సీరియా ముఖ్య పట్నుమగు దామస్కసు నాకమించుటలో స్వతంత్ర ప్రయత్న చేసెలకు తోడ్పడినవి. అదివరకు యీ నేనయ కిస్సే ఆక్రమించుటలో బ్రిటిషు సేనకు తోడ్పడెను. ఈ నెల 19 వ తేది ఉదయకాలమున వీరు దామస్కసు నగర ద్వారమువలెనున్న మెజ్జి గ్రామమును ముట్టడిచేసి, అలరియన్నను అతిశక్తివంతంగా రాతంతా పోరి విజయంగాంచిన విషయం తెలుసునెంబు కర్నలు డెస్టండు యంగుగారు వ్రాసి కుంపిరి. వీరు అవట సైన్యాలతో అధికారుల తరపు ప్రేక్షకుడుగ ఉన్నారు. ఆతడిలులు తెలిపెను :—

దామస్కసు గుర్రపు డెక్కవలెనుండు కొండలమధ్య నున్నది. దానికి కున్నేలునుండి పోవు రోడ్డునకు గుడివైపున మాదామియా, మెజ్జి అను రెండు గ్రామాలు ఆరు మైళ్ళ ఎడంగా గలవు. ఈ రెంటి మధ్య విమానాశ్రయం ఒకటి గలదు. మెజ్జి దామస్కసు నగరానికి ద్వారంవలె ఉంది. అదివరకే అలసి యన్న భారతీయ సేన ఆ విమానాశ్రయమును వశపరచుకొని, మెజ్జి వెనుకకు కొంత సేనపోయి అవటి కోటలను వశపరచుకోవలసియంది. అంతా 12 మైళ్ళ కాలినడకనడకతోయి రాతే యధ్యంచేసి జయించవలసి ఉండెను. రాత్రి 11 గంటలకు మాదామియా గ్రామం ప్రవేశించు సరికి పావుగంటలో మరఫిరింగులు చేలి తరువాత నిశ్శబ్దమయింది. దాని వశపరచుకొని విమానాశ్రయం చేరు సరికి శత్రువులు తిరిగి ఫిరింగులు చేల్చిరి. కొంత సేపటికి నిశ్శబ్దమయ్యెను. తరువాత మెజ్జి చేరుసరికి మరల ఫిరింగి

మోత విసబడెను. తెల్లవారుజరకు యధ్యం సాగుతునే ఉంది. వారి వెంటనే వచ్చిన మేము చాలా అలసి ఒక కొండపైనుండి చూచుచుంటిమి. తెల్లవారేక నేను మధుదామియు కు పోయి, తరువాత విమానాశ్రయం చూచి, మెజ్జి గ్రామంవరకు పోవుచుండగ, శత్రువులు ఫిరింగులు చేల్చిరి. తప్పించుకొని ఒక కాల్యలో దాగొనగా, ఒక టాంకు వచ్చినన్ను ఖైదు చేసెను. దానిలోనే నేను దామస్కసు ప్రవేశించితిని. రాత్రి ప్రారంభమయిన యధ్యం మరునాడు మధ్యాహ్నంవరకు కొనసాగెను. పగవగానే ఒక ఖాళి యిల్లు ప్రవేశించి తమ కేంద్రస్థానంగా భారతీయ లాసర్సు కొన్నారు. ఇంటింటు మారి శత్రువులలో ముష్టి యధ్యం జరుపుచుండిరి. శత్రువుల టాంకులనెకం వచ్చేయి. కాని భారతీయలకు వచ్చెన్న అదనపు ఆయుధ సహాయమును మాదామియా గ్రామంనుండి శత్రువుల మరఫిరింగులు వెనుకకు తరిమివేళేయి. వారి కేంద్రభవనంనిండా గాయపడినట్లే. అందుచే గత్యంతరం లేక లొంగిపోవలసివచ్చెను. కాని మరింత ఎక్కువకాలం నిరోధించి శత్రువులను ఎదిరించి నిలచియుండుటచే, కుడివైపున కిస్సేనుండి వచ్చుచున్న స్వతంత్ర ప్రయత్న సేనలకు నిరోధంలేకుండా దామస్కసు ప్రవేశించ వీలయ్యెను. వారు వచ్చి పురమౌక్రమించి ఖైదీలను విడిచించిరి. భారతీయ సైన్యం చాల చొరవతో, ప్రక్క కొండలనుండి ఫిరింగులను లక్ష్యం చేయక చొచ్చుకొనిపోవుటవల్లను, దిన మంతా నిలువరింపగల్గుటచేతనే దామస్కసు నగరం పట్టుబడింది.

సలహా : ఇకముందు చూచుకొనుటకు యీ మదరాసు యధ్య సంచికను మీరు భద్రపరచుకొనుడు.

[మదరాసు సమాచారముల డెరెక్టరుగారు తమ వందనములతో దీనిని మీకు పంపుచున్నారు.]